Ufunuo hwaJesu Kristu - Inombolo Yesitsatfu

Kufumura Ensiiko ez'Obunnabbi: Okwekenneenya ku Okubikkulirwa n'Oluguudo lw'Amazima

Jeff Pippenger

2023-08-21

> "Saka, pakutsvaga mumunda uye kuchera kuti tiwane zvishongo zvinokosha zvechokwadi, pfuma yakavanzwa inozivikanwa. Tisingazvitarisiri, tinowana dombo rinokosha rinofanira kuunganidzwa nekuchengetedzwa. Uye kutsvaga uku kunofanira kuenderera mberi. Kusvikira zvino, chikamu chikuru chefuma yakawanikwa changa chiri pedyo nepamusoro, uye chaiwanikwa zviri nyore. Kana kutsvaga kuchiitwa nenzira yakafanira, kuedza kwese kunoitwa kuti kunzwisisa nomwoyo zvichengetwe zvakachena. Kana pfungwa dzikachengetwa dzakavhurika uye dzichiramba dzichitsvaga mumunda wezvakazarurwa, tichawana dura rakapfuma rechokwadi.
>
> "Zvokwadi zvekare zvichazarurwa muzvimiro zvitsva, uye zvokwadi zvichaonekwa izvo zvakanga zvisina kucherechedzwa mukutsvaka. Zvokwadi zvikuru zvakavigwa pasi peunyengeri hwekukanganisa, asi zvichawanikwa nomutsvaki anoshingaira. Paanowana nokuzarura imba yepfuma yezvishongo zvinokosha zvechokwadi, hakusi kuba; nokuti vose vanokoshesa zvishongo izvi vanogona kuzviwana, uye ipapo naivowo vane imba yepfuma yokuzarurira vamwe. Uyo anopa haazvitoreri pfuma iyoyo; nokuti paanoi ongorora kuti aiipe nenzira inozokwezva vamwe, anowana pfuma itsva...."
>
> "ඔබ්බ ඉදිරියේ සත්‍යයේ ගුරුවරයන් ලෙස සිටින අය මහත් තේමාවන් සමඟ පොරබැදිය යුතුය. සුළු විෂයන් පිළිබඳ කතා කරමින් ඔවුන් වටිනා කාලය වැය නොකළ යුතුය. ඔවුන් වචනය අධ්‍යයනය කරත්වා, වචනය ප්‍රකාශ කරත්වා. වචනය ඔවුන්ගේ අත්වල තියුණු, දෙමුවහත් කඩුවක් මෙන් තිබේවා. එය අතීත සත්‍යයන්ට සාක්ෂි දරේවා, අනාගතයේ සිදුවනු ඇත්තේ කුමක්දැයි ද පෙන්වා දේවා."
>
> "Chiedza chakawedzerwa chichavhenekera pamusoro pezvokwadi huru dzose dzechiporofita, uye dzichaonekwa dziri mutsva uye dzichipenya, nokuti mwaranzi inopenya yeZuva Rokururama ichavhenekera zvose." Manuscript Releases, bhuku 1, 37–40.

Ndzi pfumela leswaku sweswi ndzi veke swifaniso leswi eneleke swa vuprofeta hi ku tirhisa swihloko leswi hundzeke, leswaku hi va ni ndhawu leyinene yo kongomisa eka yona loko hi sungula ku ya emahlweni hi buku ya Nhlavutelo. Loko mi hlaya swihloko leswi eka inthanete, ndzi tshemba leswaku ma swi twisisa leswaku swihloko leswi swi landzelana hi masiku. Ndzi swi twisisa leswaku ku ni lava va landzelaka swihloko leswi lava va toloveleke swo tala swa leswi ndzi swi avelaka, kutani ndzi va kombela ku rivalela hikwalaho ka ku phindha-phindha loku hinkwako. Ndzi ringetile ku nyika nseketelo lowu eneleke wa Bibele eka ntiyiso lowu hi wu kambisisaka, leswaku munhu loyi a nga ha riki na ntolovelo wa milawu leyi Future for America yi

yi tirhisaka a ta twisisa naswona a tama a tshama a khomekile, hambiloko a nga ha pfumali ku tolovelana lokuntsongo ni miehleketo leyi leyi vo tala exikarhi ka hina hi nga se yi tiva kahle.

Muna zvokwadi dzine simba zvikuru dzakazarurwa mubhuku raZvakazarurwa, dzandakanga ndisati ndamboziva kusvikira munguva ichangopfuura. Ndingadai ndakangoburitsa zvokwadi idzodzo pachena kuvanhu vose ndisina kutanga ndavaka hwaro hwekutsigirwa kwechiporofita ndisati ndadzizivisa, asi zvokwadi idzodzo itsva zvikuru uye dzakakomba zvikuru zvokuti handina kuda kudzizivisa ndisina imwe nheyo yandingadzimisa pairi, iyo yandinotenda kuti inomiririrwa sekusununguruwa kwezvisimbiso zvebhuku raZvakazarurwa kunoitika nguva pfupi nguva yokuedzwa isati yavharwa.

> Zvino akati kwandiri, Usanamata mashoko echiporofita ebhuku iri; nokuti nguva yava pedyo. Asina kururama ngaarambe asina kururama; uye ane tsvina ngaarambe ane tsvina; uye akarurama ngaarambe akarurama; uye mutsvene ngaarambe ari mutsvene. Zvakazarurwa 22:10, 11.

Yesu akabeka pachena nheyo pamusoro pokudzidzisa chokwadi, yandinotenda kuti inoshanda pano. Nheyo iyi yakaiswa mukuzivikanwa kwebasa roMweya Mutsvene.

> Uye kana iye auya, acharatidza nyika pamusoro pechivi, nepamusoro pokururama, nepamusoro pokutonga: Pamusoro pechivi, nokuti havatendi kwandiri; pamusoro pokururama, nokuti ndinoenda kuna Baba vangu, uye hamuchazondionizve; pamusoro pokutonga, nokuti muchinda wenyika ino watotongwa. Ndichine zvinhu zvizhinji zvokutaura kwamuri, asi hamugoni kuzvitakura zvino. Asi kana iye, Mweya wechokwadi, auya, achakutungamirirai muchokwadi chose: nokuti haangatauri zvake; asi zvose zvaanonzwa, ndizvo zvaachataura: uye achakuzivisai zvinhu zvichauya. Iye achandikudza: nokuti achatora pane zvangu, agozvizivisa kwamuri. Johani 16:8–16.

Apo Kristu paakati, “Ndichine zvinhu zvizhinji zvokutaura kwamuri, asi hamugoni kuzvitakura zvino,” zvinotsigira kusimbiswa kwangu kuti zvino kune zvakawanda zvinofanira kugoverwa, asi chokutanga panofanira kuva nehwaro hunonzwisisika hwokuvakapo zvokwadi idzodzo. Nezvakadaro, mavhesi apfuura anoratidza mashoko evatumwa vatatu sezvaanomiririrwa noMweya Mutsvene achitsiura “nyika pamusoro pechivi, napamusoro pokururama, napamusoro pokutongwa.” Mashoko iwayo matatu ndiwo shoko rokuyambira rokupedzisira, saka chikamu ichi chinoratidza basa roMweya Mutsvene sechapupu chinokosha, nokuti chinosimbisa kuti shoko iri rinonzwisiswa zvishoma nezvishoma, uye rinongonzwisiswa chete navaya vane mafuta oMweya Mutsvene. Johane, mubhuku raZvakazarurwa, anomiririra ichocho chokwadi paanoratidza kuti iye muAdventist woMusi weChinomwe anonamata paSabata pakuguma kwenyika.

> Nalikuwa katika Roho siku ya Bwana, nami nikasikia nyuma yangu sauti kuu, kama ya tarumbeta. Ufunuo 1:10.

Vasekudyi veSeventh-day Adventist pakuguma kwenyika vachanzwisisa shoko rakasvinudzwa riri muna Zvakazarurwa vachadaro nokuti vari “muMweya.” Mumamiriro emufananidzo

watakaudzwa kuti “unoratidza chiitiko chavanhu veAdventist,” Johane imhandara yakachenjera, nokuti ane mafuta oMweya. Anomirira mhandara dzakachenjera pakuguma kwenyika, dzinonzwa inzwi guru “shure” kwadzo. “Inzwi rinobva shure” kwake ndiro Arfa naOmega sezvarinotsanangurwa mundima inotevera pakarepo, uye inzwi iri rinomuzivisa kuti adzokere kunzira dzekare afambe madziri.

> Zvanzi naShe, Mirai panzira, mutarire, mubvunze pamusoro penzira dzekare, muti, Iripi nzira yakanaka? mufambe nayo, mugowana zororo kumweya yenyu. Asi vakati, Hatizofambi nayo. Jeremia 6:16.

“እረፍት” በኤርምያስ የተጠቀሰው በኋለኛው ዝናብ ዘመን የመንፈስ ቅዱስ መፍሰስ ነው። በሚቀጥለው ቁጥር ኤርምያስ ወደ አድቬንቲዝም መሠረቶች (የቀድሞ መንገዶች) ተመልሰው በእነርሱ ለመመላለስ የሚከለክሉ ሰነፍ ደናግል ሁለተኛ ምሳሌ ያቀርባል።

> Also I set watchmen over you, *saying*, **Hearken** to the sound of the trumpet. But they said, We will not **hearken**. Jeremiah 6:17.

Apo Jwanani apulika liwu pambuyo pake lomuwongolera ku njira zakale kapena ku maziko a Chiadiventisti, liwu limene apulika liri ngati lipenga. Liwu limenelo limaperekedwa kudzera mwa “alonda” amene Mulungu anawaika pa Chiadiventisti. Atate Miller anali mlonda amene anaimba lipenga la chenjezo pa chiyambi cha Chiadiventisti pa nthawi ya kulalikidwa kwa uthenga wa mngelo woyamba wolengeza kutsegulidwa kwa chiweruzo. Koma Jwanani akuimira mwapadera iwo amene amalalikira uthenga wa mngelo wachitatu wolengeza kutsekedwa kwa chiweruzo. Iye akuimira iwo amene amabwerera ku maziko amene Mulungu anawamanga kudzera mu ntchito ya Miller.

Kwemakore anopfuura, takaratidza kakawanda, (uye zvinogona kuwanikwa muMatafura aHabakuki), kuti shoko remutumwa wokutanga rokuti “tyai Mwari” nderekupa mhosva pamusoro pechivi, uye kuti shoko remutumwa wechipiri ndimo munoratidzwa kururama, uye rechitatu rinoratidza kutonga. Aya ndiwo matanho matatu evatumwa vatatu uyezve matanho matatu ebasa roMweya Mutsvene. Matanho iwayo matatu anomirirwawo nemavara matatu echiHebheru anoumba shoko rechiHebheru rinoshandurwa richinzi “chokwadi.” Muchikamu chinobva muna Johane gumi nenhanhatu, Jesu ari kutaura pamusoro pebasa roMweya Mutsvene mukutungamirira vanhu vaMwari kupinda mu “chokwadi chose,” achivaratidzawo “zvinhu zvinouya.” Asi Jesu anoti, “Ndichine zvinhu zvizhinji zvokutaura kwamuri, asi hamugoni kuzvitakura zvino.”

Ndinovimba kuti manzwisisa zvimwe zvezvinorehwa neshoko rechiHebheru rakashandurwa richinzi “chokwadi.” Nokuti tangotanga chete kushandisa chiratidzo ichocho pachidzidzo chedu. Mundima nhatu dzokutanga dzaZvakazarurwa chitsauko 1, nzira yokutaurirana pakati paMwari nomunhu inoratidzwa. Inoratidzwa kunyange Zvakazarurwa zvisati zvazivisa chimiro cheutatu chaMwari. Inowana chapupu chechipiri mundima dzokupedzisira dzaZvakazarurwa, uye pakuita saizvozvo, zvichibva pakushandisa “mutsara pamusoro pomutsara,” zvinobudisa chiedza chakawanda.

Na kona manje tikiwengezera Ekigambo kya Olubereberye 1:1–2:3, tusanga omujulizi

ow’okusatu n’olunyiriri olulala olw’obunnabbi lwe tunaateeka ku nnyiriri ebbiri ezo ezasooka ku ntandikwa n’enkomerero y’Ekubikkulirwa.

Ndipo tunaongeza ahadi ya mwisho katika Agano la Kale inayomtambulisha Eliya atakayekuja, na tunapata mistari minne ya unabii.

Zvino tinobva tawedzera chitsauko chokutanga cheTestamende Itsva, uye tinenge tava nemitsara mishanu yokubatanidza pamwe chete kuti tiwane shoko rokupedzisira rinowanikwa muBhaibheri apo tinoshandisa musimboti waArfa naOmega kumitsara yose. Kana tikapedzisa mitsara mishanu yatakatotara kare, nokushandisa musimboti uyu zvakaenzana pamitsara iyo mishanu, ipapo tinofanira kutarisira kuona magumo aMateu nemagumo aJohane zvichipupurira mashoko mamwe chetewo anopupurirwa nemitsara yose mishanu youprofita ye“kutanga nokuguma” yatiri kufunga nezvayo.

Ujumbe unaofunuliwa umewekwa msingi katika kitabu cha Ufunuo, kwa hiyo ndicho kipimo cha marejeo kwa mistari mingine, kwa kupatana na Dada White kutujulisha kwamba “vitabu vyote vya Biblia hukutana na kuishia katika Ufunuo.” Ujumbe wa mistari mitatu ya kwanza ya kitabu cha Ufunuo unaainisha mchakato ambao Mungu hutumia kuwasilisha neno Lake kwa Yohana ili aliandike na kulituma kwa makanisa. Kitabu cha kwanza cha Agano Jipya, kama ilivyokwisha kuonyeshwa, kinaweka wazi nasaba ya Yesu Kristo, nacho huanza kwa hoja yenye taarifa nyingi sana.

> Bhuku ra tsalwa ra Yesu Kriste, n’wana wa Davhida, n’wana wa Abrahama. Mateo 1:1.

Yesu akapedza kubata kwake kwakananga nevaJudha vaipikisa-pikisa nokuvanyaradza chose nenyaya ye“mwanakomana waDhavhidhi,” nyaya yaigona chete kunzwisiswa nevaJudha dai vainzwisisa musimboti webhaibheri wokutanga nokuguma. Havana kuunzwisisa, uye vazhinji vevaAdventistwo havauzwisisi. Ani naani anoda kupikisa musimboti wokuti nhoroondo inodzokorora, anoratidza kuti haanzwisisi kuti Israeri yekare inomiririra Israeri yazvino, uye kusada kwavo kutenda musimboti iwoyo ndiko kusada kumwe chete kwakavapo pakuguma kweIsraeri yekare pakunzwisisa musimboti iwoyo. Jesu akamirira musimboti iwoyo muchirahwe chake chokupedzisira kuvaJudha nokuvatungamirira kuchirahwe chokuti Ishe waDhavhidhi angava seiwo mwanakomana waDhavhidhi?

Johane sura ya kwanza inatambulisha kwamba hapo mwanzo Neno alikuwako pamoja na Mungu, na Neno ni Mungu, tena Neno aliumba vitu vyote. Hili, bila shaka, lapatana na mistari mingine tunayoirejelea. Na tukiyazingatia basi maneno ya mwisho katika Injili ya Johane, twamwona Petro, baada ya kumsikia Yesu akieleza jinsi atakavyokufa, akimwuliza Yesu ni nini kitakachompata mtume Johane.

> Petro, wakati amwona huyo, akamwambia Yesu, Bwana, na huyu atafanya nini? Yesu akamwambia, Ikiwa nataka akae hata nitakapokuja, yakupasa nini? Unifuate wewe. Basi neno hilo likaenea miongoni mwa ndugu, ya kwamba mwanafunzi huyo hatakufa; walakini Yesu hakumwambia ya kwamba hatakufa, ila, Ikiwa nataka akae hata nitakapokuja, yakupasa nini? Huyu ndiye mwanafunzi anayeshuhudia habari za mambo haya, naye ndiye aliyeandika

> mambo haya; nasi twajua ya kuwa ushuhuda wake ni kweli. Tena kuna mambo mengine mengi aliyoyatenda Yesu, ambayo kama yangeandikwa moja baada ya jingine, nadhani hata ulimwengu wenyewe usingeweza kuziweka hizo vitabu vitakavyoandikwa. Amina. Yohana 21:21–25.

Petro akachaka kuziva kuti Johane aizofa sei, kana kuti kunyange kuti Johane aizofa here. Mhinduro yacho inodzokororwa kaviri mundima iyi apo Jesu paakazvitaura, Johane akazozvidzokororazve achiti, “Kana ndichida kuti iye [Johane] agare kusvikira ndauya, zvinei kwauri?” Johane akararama kusvika paKuuya kwaJesu kweChipiri.

ఈ “సత్యం”ను మీరు చూడగలరు గాని వినగలరు గాని ఒక్కటే పరిస్థితిలో—చరిత్ర పునరావృతమవుతుందని మీరు నమ్మినపుడు, మరియు పునరావృతం కాబోవు ఆ చరిత్ర లోకాంతంలోనే పునరావృతమవుతుందని కూడా నమ్మినపుడు. యోహాను ప్రకటన గ్రంథాన్ని వ్రాసినప్పుడు ఆయన ఉన్న స్థలం లోకాంతమే. యోహాను సువార్తలోని చివరి గ్రంథం ఆరంభము మరియు అంత్యము గురించిన ఇతర సరళులతో ఏకీభవిస్తుంది; ఎందుకనగా అది యోహానును ద్వితీయాగమనానికి దారితీసే సంఘటనల చరిత్రలో ఉంచుతుంది, అక్కడ ఆయన, అంతిమ హెచ్చరిక సందేశాన్ని ప్రకటించువారిని ప్రతినిధించుచు, ఆ సందేశాన్ని సంఘములకు పంపుచున్నాడు.

> “M’masiku a Akhristu oyambirira, Khristu anabwera kachiwiri. Kubwera kwake koyamba kunali ku Betelehemu, pamene anadza ali khanda. Kubwera kwake kwachiwiri kunali pachilumba cha Patmo, pamene anadziwulula yekha mwa ulemerero kwa Yohane Mvumbulutsi, amene ‘anagwa pa mapazi Ake ngati wakufa’ pamene anamuwona. Koma Khristu anam’limbitsa kuti athe kupirira kuonako, ndipo kenaka anam’patsa uthenga woti alembe kwa mipingo ya ku Asiya, mayina ake amene akufotokoza makhalidwe a mpingo uliwonse.
>
> “Chiedza chakazarurwa naKristu kumuranda Wake, muporofita, ndechedu. Muzaruro Yake munopiwa mashoko engirozi nhatu, uye tsananguro yengirozi yaizoburuka kubva kudenga ine simba guru, ichivhenekera nyika nokubwinya kwayo. Marimo mune yambiro pamusoro pezvakaipa zvaizovapo mumazuva okupedzisira, uye pamusoro pechiratidzo chechikara. Hatifaniri kungoverenga nokunzwisisa shoko iri chete, asiwo kurizivisa kunyika nenzwi risina kusava nechokwadi. Nokurondedzera zvinhu izvi zvakazarurwa kuna Johani, tichakwanisa kumutsa vanhu.” Manuscript Releases, vhoriyamu 19, 41.

Mugumo wa Injili ya Yohana unatambua mchakato wa mawasiliano kama ulivyo katika aya tatu za kwanza za Ufunuo, kwa kumweka Yohana kiunabii ndani ya historia ya Kuja kwa Mara ya Pili. Hivyo, ukitumia “kuja kwake mara ya pili” kwa kwanza kwa Yesu (Patmo) kuonyesha “kuja kwake mara ya pili” kwa mwisho. Hili linaungana kikamilifu na mistari mingine tunayoizingatia, kwa kuwa linamwakilisha Yohana katika mwisho wa dunia, huko Patmo ambako anapokea Ufunuo wa Yesu Kristo. Je, kuhusu mwisho wa kitabu cha Mathayo?

> Ipapo vadzidzi gumi neumwe vakaenda kuGarirea, kugomo kwavakanga varairwa naJesu. Zvino vakati vamuona, vakamunamata; asi vamwe vakakahadzika. Jesu akaswedera akataura kwavari, achiti: Simba rose rakapiwa kwandiri kudenga napanyika. Naizvozvo endai,

> mudzidzise marudzi ose, muchivabhabhatidza muzita raBaba, neroMwanakomana, neroMweya Mutsvene; muchivadzidzisa kuchengeta zvinhu zvose zvandakakurairai; uye tarirai, ndinemi mazuva ose, kusvikira pakuguma kwenyika. Ameni. Mateu 28:16–20.

Muchikamu ichi simba rose rinopiwa kuna Jesu, uye izvi, chokwadi, zvaizova simba rake rokusika. Uye ipapo anopa murayiro wokubhabhatidza muzita raBaba, roMwanakomana, uyewo roMweya Mutsvene wakafamba pamusoro pemvura muna Genesisi 1, nemweya minomwe iri pamberi pechigaro choushe chaMwari. Muchikamu ichi zvinozivikanwa kuti vaKristu vanofanira kuziva vanhu vatatu vehutatu hwokudenga sezvinhu zvitatu zvakasiyana. Kupera kwaMateu kunowedzera pamitsara sezvinoita mamwe matanhatu.

> “Kristu akaita rubhabhatidzo chiratidzo chokupinda muumambo Hwake hwomweya. Akaita izvi kuti chive chirevo chakajeka chinofanira kuteverwa navose vanoda kuzivikanwa sevaya vari pasi pesimba raBaba, neroMwanakomana, neroMweya Mutsvene. Munhu asati awana musha muchechi, asati ayambuka pachikumbaridzo choumambo hwaMwari hwomweya, anofanira kugamuchira chisimbiso chezita roumwari, ‘Jehovha kururama kwedu.’ Jeremia 23:6.

> “Ubhabhathizo kukuyilahla okunzulu kakhulu kwezwe. Labo ababhabhathizwa egameni eliphindwe kathathu likaYise, neleNdodana, nelikaMoya oNgcwele, ekuqaleni impela kwempilo yabo yobukristu bamemezela obala ukuthi bayishiyile inkonzo kaSathane, futhi sebeyizitho zomndeni wobukhosi, abantwana beNkosi yasezulwini. Balalele umyalo othi, ‘Phumani phakathi kwabo, nihlukaniswe, … ningathinti into engcolileyo.’ Futhi kubo kugcwaliseka isithembiso esithi, ‘Ngiyakumanukela, ngibe nguYihlo kini, nani nibe ngamadodana namadodakazi Ami, usho iNkosi uSomandla.’ 2 Korinte 6:17, 18.

> “ක්‍රිස්තියානින් ගැඹුරු ගෞරවයෙන් යුතු බෞතිස්මයේ විධියට යටත් වන විට, ඔව්හු තමන් උන්වහන්සේට විශ්වාසවන්තව සිටින බවට කරන භාරය උන්වහන්සේ සටහන් කරගනී. මෙම භාරය ඔවුන්ගේ පක්ෂපාතීත්වයේ දිවුරුමයි. ඔවුහු පියාණන්ගේද පුත්‍රයාණන්ගේද ශුද්ධාත්මයාණන්ගේද නාමයෙන් බෞතිස්ම කරනු ලබති. එසේ ඔවුහු ස්වර්ගයේ මහත් බල තුන සමඟ එක්සත් කරනු ලබති. ඔවුහු ලෝකය අත්හරිමින් දෙවියන්වහන්සේගේ රාජ්‍යයේ නීති පිළිපදින්නට තමන්ම කැප කරති. මෙතැන් පටන් ඔවුන් නව ජීවිතයක නවත්වයෙන් ගමන් කළ යුතුය. තවදුරටත් ඔවුන් මනුෂ්‍ය සම්ප්‍රදායන් අනුගමනය නොකළ යුතුය. තවදුරටත් ඔවුන් වංචාකාර ක්‍රම අනුගමනය නොකළ යුතුය. ඔවුන් ස්වර්ග රාජ්‍යයේ විධානවලට කීකරු විය යුතුය. ඔවුන් දෙවියන්වහන්සේගේ ගෞරවය සෙවිය යුතුය. ඔවුන් තම භාරයට විශ්වාසවන්තව සිටිනවා නම්, සියලු ධර්මිෂ්ඨකම සම්පූර්ණ කිරීමට ඔවුන්ට හැකි වන පිණිස කරුණාවද බලයද ඔවුන්ට සැපයෙනු ඇත. ‘උන්වහන්සේ පිළිගත් සියල්ලන්ටම, එනම් උන්වහන්සේගේ නාමය කෙරෙහි විශ්වාස කරන සියල්ලන්ටම, දෙවියන්වහන්සේගේ පුත්‍රයන් වීමට බලය උන්වහන්සේ දුන්සේක.’” Evangelism, 307.

Yesu akupereka chithunzi cha mapeto mwa chiyambi m’Mawu Ake, pakuti Iye ndiye Mawu,

ndipo Iye ndiye Alfa ndi Omega.

Ukuhlanganisa le migca isixhenxe kwakha umfanekiso oneenkcukacha kakhulu wenkqubo yonxibelelwano phakathi koThixo nomntu, kanti nezinye iinyaniso ezininzi ezibalulekileyo nezixabisekileyo zimisiwe zaza zasekwa ngamanye “amangqina” emigca. Imigca esixhenxe yesiprofeto emele uAlfa no-Omega. Kodwa kuthiwani ngencwadi kaMalaki?

Buku raMalaki kupopotera kunorwadza zvikuru kunangana navaprista vasina kutendeka muAdventism. Inotanga nokuzivisa mapoka maviri avanamati muAdventism pakuguma kwenyika.

> Chirevo cheshoko raJehovha kuna Israeri naMaraki. Ndakakudai, ndizvo zvinotaura Jehovha. Asi imi munoti, Makatidai papi? Ko Esau akanga asiri munun’una waJakobho here? ndizvo zvinotaura Jehovha; kunyange zvakadaro, ndakada Jakobho. Maraki 1:1, 2.

Maraki anoramba achitizivisawo kuti mapoka maviri avanamati pakuguma kwenyika mapoka maviri evapristi.

> “Ati sasa, enyi makuhani, amri hii ni kwa ajili yenu. Msiposikia, na msipoitia moyoni, ili kulitukuza jina langu, asema Bwana wa majeshi, nitawaletea laana, nami nitazilaani baraka zenu; naam, nimekwisha kuzilaani tayari, kwa sababu hamkuhifadhi hilo mioyoni mwenu.” Malaki 2:1, 2.

Kutanga kwaMaraki kuri kufananidzira shoko reRaodhikia nereFiradherufia kubudikidza nemapoka maviri evaprista. Vaprista vanorairwa kuti “vanzwe.” Johane anomirira vaprista vanonzwa, uye muprista anomirira vanhu vaMwari vakasarudzwa nechisungo chake. Vakatotukwa kare, uye vachatukwazve kana vasinga“nzwe” uye “vasingaise” kana “vasingadi kuisa” “pamwoyo.”

> Na n’wina, tanihi maribye lama hanyaka, mi akiwile mi va yindlu ya moya, vuprista byo kwetsima, leswaku mi humesa magandzelo ya moya lama amukelekaka eka Xikwembu hi Yesu Kriste. Hikwalaho na kona ku tsariwile e Matsalweni leswaku: Vonani, ndzi veka e Siyoni ribye ra yinhla ya yinhla, leri hlawuriweke, ra nkoka lowukulu; kutani loyi a pfumelaka eka yena a nge tshuki a khomisiwa tingana. Hikokwalaho eka n’wina lava pfumelaka, u wa nkoka; kambe eka lava nga yingisiki, ribye leri vayaki va ri ariseke, hi rona leri endlaka nhloko ya yinhla; ni ribye ro khunguvanyisa, ni ribye ra ku khunguvanyeka, eka lava khunguvanyekaka hi rito, leswi va nga yingisiki; naswona va vekeriwile swona sweswo. Kambe n’wina mi rixaka leri hlawuriweke, vuprista bya vuhosi, tiko ro kwetsima, vanhu lava Xikwembu xi tihlawulekeleke vona, leswaku mi twarisa ku dzuneka ka loyi a mi vitaneke a mi susa emunyameni a mi nghenisa eku vonakaleni ka yena loku hlamarisaka; n’wina lava khale a mi nga ri vanhu, kambe sweswi mi vanhu va Xikwembu; lava a mi nga si kombiwa tintswalo, kambe sweswi mi kombiwile tintswalo. 1 Petro 2:5–10.

బలిపీఠ సేవకులు దేవుని ఎన్నుకోబడిన ప్రజలు; వారు ఆలయపు పునాదిలోనున్న “మూలరాయి” ద్వారా పరీక్షింపబడుతారు. మూలరాయి అనగా మిగిలిన సమస్త పునాది రాళ్లు సరిపోల్చబడే రాయి; అంతేకాక అది సమస్త ఆలయభారాన్ని మోయు రాయి కూడా. మిల్లర్‌కు మూలరాయి లేవీయకాండము ఇరవై ఆరు

అధ్యాయంలోని “ఏడు కాలములు” అయింది. మూలరాయి, లేదా కట్టువారు తిరస్కరించిన రాయి, ఆలయనిర్మాణానికి సంబంధించిన యథార్థ చరిత్రయే; అది ప్రవచనాత్మక ఆత్మ రచనలలో అత్యంత నిర్దిష్టంగా వర్ణించబడింది. తిరస్కరించబడిన మొదటి రాయి విషయమై ఒక ముఖ్యాంశం ఏమనగా, అది తిరస్కరింపబడిన తరువాత పక్కన పెట్టబడింది; ఆ తరువాత నుండి ఆలయనిర్మాణకారులు తమ పనిమీద ఉన్న ప్రాంతములో పక్కన పెట్టబడిన ఆ మూలరాయిమీద మళ్లీ మళ్లీ తడబడుచుండిరి. అది అభ్యంతరశిల అయింది.

Mu Bhuku raMharidzo, Mwari anoziivisa kuvaprista vakaipa, vanozivikanwawo semhandara dzoupenzi dzeRaodhikia, kuti ari kuzo uye akatovapinza “chituko.” Anovapinza chituko nokuti havadi “kunzwa” uye “kuisa” shoko raEria pamwoyo yavo. Shoko raEria rinotendeudzira mwoyo yamadzibaba kuvana, nomwoyo yavana kumadzibaba. Kutendeudzwa kwemwoyo yavo kunomirira kunzwa shoko raEria pamusoro pamadzibaba navana, rinova ndiro dzidziso yokutanga neyokupedzisira. Kunzwa shoko rokutanga nerokupedzisira chete hazvina kukwana; rinofanira kuiswa pamwoyo. Kugamuchira shoko raEria ndiko kuriroisa pamwoyo wako. Kana muprista asingadi kunzwa dzidziso iyoyo, achapinzwa muchituko.

Vakazviunzira kutukwa uku pachavo apo muna 1863 vakatanga nzira yokuramba chokwadi chokutanga chaizvo chemusimboti chakawanikwa naMiller, uye havana kuita chimwe chinhu kunze kwokuramba vachiramba ichocho kusvikira nanhasi chaihwo. Asi kunyange zvazvo kutukwa kunofambira mberi kwakatanga muna 1863, (nokuti vakatukwa kare), kutukwa kuri muchimiro chenguva ichauya kunoitika pavanorutsirwa kunze kwomuromo waShe pamutemo weSvondo. Kutanga kwaMaraki kunoratidza kuguma, nokuti kuguma kunomirira yambiro yokupedzisira inopiwa kuvaprista vakachenjera navakapusa. Vakachenjera navakapusa muna Maraki vanomiriririrwa saEsau naJakobho. Mukoma mukuru achimiririra sungano kubudikidza nekodzero yobuberekwa yokuva dangwe, achipesaniswa nomunun’una. Mukoma mukuru ari wokutanga uye munun’una ari wokupedzisira.

Kha Malakia, Esawu na Jakobo onse ndi Adayiventi a ku Laodikea; koma wotsirizayo potsiriza anamva “mawu” a Ambuye, analapa, ndipo dzina lake linasinthidwa kukhala Israeli. Wamkulu, woyamba uja, sanamve. Jakobo anamva mawu a Ambuye usiku umene analota ndipo anaona angelo akukwera ndi kutsika pa makwerero, oimira Kristu. Jakobo akuimira Adayiventi a ku Laodikea pa mapeto a dziko lapansi amene amatembenuka kuchokera ku Laodikea kufika ku Filadelfiya pamene akumana ndi mavesi atatu oyambirira a Chivumbulutso chaputala choyamba, monga momwe zasonyezedwera mwa Yohane ndi loto la Jakobo la makwerero a angelo okwera ndi otsika. Chochitika chimenecho chimasonyeza chiyambi cha kutembenuka kwa Jakobo kukhala Israeli, wa ku Filadelfiya. Mapeto a nkhani ya kutembenuka kwa Jakobo ndi pamene akulimbana ndi Kristu ku Penueli. Chotero nkhani ya ufulu waubadwa ya Jakobo imayambira m’mavesi atatu oyambirira a Chivumbulutso chaputala choyamba pamene kuvumbulutsidwa kwa uthenga womaliza wa chenjezo kukuchitika, ndipo imatha m’nthawi ya miliri isanu ndi iwiri yotsiriza, pa nthawi ya masautso.

Yonse milongo minayi ya ebandeli mpe ya nsuka, “molongo likoló ya molongo,” epesi litatoli na nsango ya Emoniseli ya Yesu Klisto. Motuna ezali soki banganga-nzambe bazangi mayele

bakoyoka to bakoyoka te.

> Amôriwa ndiye anoverenga, navanonzwa mashoko ouprofita uhwu, nokuchengeta zvinhu zvakanyorwamo; nokuti nguva yava pedyo. Zvakazarurwa 1:3.

Vaprista vakachenjera vanonzwa zvinotaurwa noMweya kumakereke, vanonzwa shoko raEriya. Miller akanga ari Eriya, uye vamwe vakanzwa, asi vamwe vakaramba.

> “Zviuru zvakatungamirirwa kuti zvigamuchire chokwadi chakaparidzwa naWilliam Miller, uye varanda vaMwari vakasimudzwa mumweya nesimba raEria kuti vazivise shoko iri. SaJohani, mutangiri waJesu, avo vaiparidza shoko iri rinotyisa vakanzwa vachimanikidzirwa kuisa demo pamudzi womuti, uye kudana vanhu kuti vabereke zvibereko zvakafanira kutendeuka. Uchapupu hwavo hwakanga hwakagadzirirwa kumutsa uye kubata machechi nesimba, uye kuratidza chimiro chawo chaicho. Uye apo yambiro inotyisa yokutiza kutsamwa kuchauya yakaridzwa, vazhinji vakanga vakabatana nemachechi vakagamuchira shoko rinoporesa; vakaona kudzokera kwavo shure, uye nemisodzi inovava yokutendeuka nokurwadziwa kukuru kwomweya, vakazvininipisa pamberi paMwari. Uye sezvo Mweya waMwari wakagara pamusoro pavo, vakabatsira kuridza kuchema uku, ‘Ityai Mwari, mumupe mbiri; nokuti nguva yokutonga kwake yasvika.’” Early Writings, 233.

UMiller wayemelwe yibo bobabili u-Eliya noJohane uMbhapathizi; ngokuba uJohane uMbhapathizi walungisela indlela ukuza kokuqala kukaKristu, noMiller walungisela indlela yokuba uKristu angene eNdaweni Engcwele Kakhulu yendlu engcwele yasezulwini ngo-Okthoba 22, 1844. UMalaki uqondisa ngokuqondile umsebenzi kaJohane nowakaMiller.

> Tarirai, ndichatumira mutumwa wangu, uye achagadzirira nzira pamberi pangu; uye Ishe wamunotsvaka vachauya pakarepo kutembere yavo, ivo mutumwa wesungano, wamunofarira: tarirai, vachauya, ndizvo zvinotaura Jehovha wehondo. Asi ndiani angatsungirira zuva rokuuya kwavo? Uye ndiani angamira pavanoratidzwa? Nokuti vakafanana nomoto womunyungudutsi, uye nesipo yomuwachi: Uye vachagara somunyungudutsi nomuchenesi wesirivha; vachachenesa vanakomana vaRevhi, nokuvanatsa segoridhe nesirivha, kuti vape kuna Jehovha chipiriso mukururama. Ipapo chipiriso chaJudha neJerusarema chichafadza Jehovha, sezvazvakanga zvakaita pamazuva akare, uye nomumakore apakutanga. Uye ndichaswedera kwamuri pakutonga; uye ndichava chapupu chinokurumidza kupupurira n’anga, navo mhombwe, navanopika nhema, navanodzvinyirira mushandi pamubayiro wake, chirikadzi, nenherera, navanotsausa mutorwa pakodzero yake, uye vasingandityi, ndizvo zvinotaura Jehovha wehondo. Nokuti ini ndini Jehovha, handishanduki; naizvozvo imi vanakomana vaJakobho hamuna kuparadzwa. Maraki 3:1–6.

Somumlindzi wemlandvo wakhe, umsebenti waMiller wawumele kuvusa tisekelo telithempeli. Umsebenti wakhe ekucaleni kufanele ufanekise umsebenti lomela kucedvwa kwelithempeli. Lowomsebenti wekugcina udzinga lomunye somumlindzi kutsi akhale licilongo ngelivi lelicacile. Miller kanye nemlayeto wengelosi yekucala bamemetela kuvulwa kwekwehlulela, futsi somumlindzi lofanekiswa nguMiller ekugcineni kwe-Adventism utawumemetela kuvalwa kwekwehlulela.

Muna Maraki, Ishe anovimbisa kuunza kutonga “kuzorwa navaroyi, nokuzorwa navanopfuura miganhu muupombwe, nokuzorwa navanopika nhema, navanodzvinyirira mushandi pamubayiro wake, chirikadzi, nenherera, navanokanganisira mutorwa pakodzero yake, uye vasingandityi ini.” Avo vari kuziviswa pano ndivo avo “vasingatyi” “Jehovha wehondo.” William Miller ndiye mutumwa wengirozi yokutanga, iyo inodana vanhu kuti “vatye Mwari.” Kuramba nheyo ndiko kuramba kutya Mwari.

> Nokuti, tarisai, zuva rinouya richapisa sechoto; uye vose vanozvikudza, hongu, navose vanoita zvakaipa, vachava hundi; uye zuva rinouya richavapisa chose, ndizvo zvinotaura Jehovha wehondo, kusvikira risingavasiyiri mudzi kana davi. Asi kwamuri imi munotya zita rangu, Zuva rokururama richabuda rine kuporesa mumapapiro aro; uye muchabuda, mukure semhuru dzakakodzwa mudanga. Uye muchatsika-tsika vakaipa; nokuti vachava madota pasi petsoka dzenyu pazuva randichaita izvi, ndizvo zvinotaura Jehovha wehondo. Rangarirai murayiro waMozisi muranda wangu, wandakamuudza paHorebhi nokuda kwaIsiraeri yose, pamwe chete nemitemo nezvakatongwa. Tarirai, ndichakutumirai Eria muporofita zuva guru nerinotyisa raJehovha risati rasvika: Uye iye achadzorera mwoyo yamadzibaba kuvana, nomwoyo yavana kumadzibaba avo, kuti ndirege kuuya ndikarova nyika nokutukwa. Maraki 4:1–6.

- Mwanzo wa Biblia (Mwanzo) na mwisho wa Biblia (Ufunuo).
- Kutanga kweTestamende Yekare (Genesisi) nokuguma kweTestamende Yekare (Maraki).
- Kutanga kweTestamende Itsva (Mateo) uye kuguma kweTestamende Itsva (zvakare Zvakazarurwa).
- Kutanga kwo uchapupu hwaJohani (evhangeri yaJohani) uye kuguma kwo uchapupu hwaJohani (zvakare, Zvakazarurwa).
- Kutanga kwaMaraki uye kuguma kwaMaraki.
- Mathayo matswiri ayo kutanga uye Mathayo matswiri ayo kuguma.
- Kutanga kweVhangeri raJohane nemagumo eVhangeri raJohane.
- Umambo ya kutanga ya Mavangeli mana na umambo ya kumalilia ya Mavangeli mana.

Patinobvisa mavambo kana magumo euprofita anotaurwa kanopfuura kamwe chete, zvinobuda kuti pane mitsara misere yeuprofita inofanira kuunganidzwa pamwechete ichigoiswa pamusoro pendima nhatu dzokutanga dzaZvakazarurwa. Ko magumo aGenesi?

Isahluko samashumi amahlanu sencwadi kaGenesisi siphetha ngokufa kukaJosefa.

> Sa pagkatay hi Jose sa edad nga usa ka gatus ug napulo ka tuig; ug siya ilang giembalsamo, ug gibutang siya sa usa ka lungon didto sa Egipto. Genesis 50:26.

Isahluko samashumi amane nesishiyagalombili sikhomba ukufa kukaJakobe. Ukufa kukaJakobe, njengoba kuvela kuqala esahlukweni samashumi amane nesishiyagalombili, kuholela ekufeni kukaJosefa emavesini okuvala esahluko samashumi amahlanu, kubeka uphawu luka-Alfa no-Omega phezu kwezahluko ezintathu zokugcina zikaGenesise njengokuphetha kwencwadi

kaGenesise.

Kufa kuviri ikoko kunoshandiswa sezviratidzo zvekutanga nekuguma kwekutapwa kwaIsraeri muIjipiti. Pakutanga, mutumbi waJakobho unodzoserwa kuti uvigwe pamwe chete namadzibaba ake, uye apo Mozisi anobuda muIjipiti, anobudisa mutumbi waJosefa kuti uvigwe panzvimbo yokuvigwa yamadzibaba ake.

> Mose a vha a dzhia marambo a Yosefa a ṱuwa nao; ngauri o vha o anḓadzisa vhana vha Isiraele nga muano, a tshi ri: Mudzimu u ḓo ni dalela zwa vhukuma; nahone ni ḓo hwala marambo anga, ni a bvisa fhano, ni ṱuwa nao. Ekusodo 13:19.

Kuguma kwa bhuku ra Genesi ndi zwitsauko zwitatu zwa u fhedza. Kha ndima ya fuledzi-malo, Yakobo (Israele) u bula mashudu kha vharwa vhawe vha fumimbili, ane a talutshedzwa nga nḓila yo livhaho sa vhuporofita ha zwe zwa itea kha yeneyo mirafho ya fumimbili “maḓuvhani a u fhedza” a khaṱhulo ya ṱhoḓisiso.

> Yakobo akadanidzira vanakomana vake, akati, Unganai, kuti ndikuudzei zvichakuwirai pamazuva okupedzisira. Unganai, munzwe, imi vanakomana vaYakobo; teererai Israeri, baba venyu. Genesisi 49:1, 2.

Mungu katika “siku za mwisho” za hukumu ya uchunguzi anaahidi kuwakusanya wanawe kumi na wawili, ambao wanawakilishwa kuwa wale mia moja arobaini na nne elfu katika kitabu cha Ufunuo. Hao ndio wale ambao Yohana anawawakilisha katika kitabu cha Ufunuo. Wanakusanywa kwa mwito utokao kwa Yakobo, mwito kutoka katika historia yao ya mwanzo ambao wanaambiwa “kusikia,” na “kutega sikio” kuusikiliza. Katika siku za mwisho, wale wanaofananishwa na wana wa Yakobo “huisikia” jumbe fulani na “hutega sikio” au, kama Yohana asemavyo, “huyashika” mambo yale yaliyoandikwa humo. Ni mwito kutoka kwa baba kwenda kwa watoto, ni ujumbe wa Eliya. Wale walioitwa huitwa “wana wa Yakobo,” na pia wanapaswa “kumtegea Israeli sikio,” baba yao.

Esau na Yakobo katika Malaki wanawakilisha mabikira wenye hekima na wapumbavu. Wito unatoka kwa baba yao Yakobo na baba yao Israeli, ukitambulisha kwamba wakati wito wa mwisho unapotolewa kila mtu ni Mwadventista wa Laodikia, na uchaguzi unawekwa mikononi mwao wenyewe ikiwa watakuwa mwana wa Yakobo, mdanganyifu, au wa Israeli, mshindi. Kile kinachowawezesha kufanya uchaguzi ni uweza wa uumbaji ulio ndani ya ujumbe. Ikiwa ujumbe unasomwa, unasikiwa, na kushikwa, basi kwa uweza uleule wa uumbaji ulioleta vitu vyote kuwepo watabadilishwa kuwa mwana wa Israeli. Kukataa kusikia ni kudumisha uzoefu wa Yakobo, mdanganyifu.

Kukoka kwa kuunganidza kwaJakobo, uko kwakarevawo kukoka kwekuunganidza kwemharidzo yakazarurwa muna Zvakazarurwa, chiratidzo chakakosha chinofanira kunzwisiswa. “Nguva nomwe” dzaRevhitiko 26 dzinodzidzisa kuti hapana kuunganidzwa kunoitika, kunze kwekunge pakutanga pave nekuparadzirwa. Vane zana namakumi mana nezvina zvuru ndivo avo vakanga vaparadzirwa pamberi pekudanwa. Chokwadi ichi chinoramba chichiratidzwa kakawanda muBhaibheri.

> Inzwani ilizwi leNkhosi, nine tive, nilimemetela etichingini letikhashane, nitsi: Lowo lowasakaza Israyeli utawumbutsela ndzawonye, amgcine, njengobe umelusi agcina umhlambi wakhe. Jeremiya 31:10.

Sungano rinovandudzwa nevane zviuru zana namakumi mana nezvina rinosanganisira chipikirwa chokuti Mwari achanyora murayiro wake pamwoyo yedu. Asi avo vanoitirwa naShe chiito ichi chinosika vakanga vamboparadzirwa kare.

> Zvino shoko raJehovha rakauya kwandiri zvakare, richiti, Mwanakomana womunhu, hama dzako, ihwo hama dzako, varume vorudzi rwako, neimba yose yaIsraeri zvayo zvose, ndivo vakataurirwa navagari veJerusarema vachinzi, Ibvai kure naJehovha; nyika iyi yakapiwa kwatiri kuti ive nhaka yedu. Naizvozvo uti, Zvanzi naIshe Jehovha; Kunyange ndakavakandira kure pakati pendudzi, uye kunyange ndakavaparadzira kunyika dzakasiyana-siyana, kunyange zvakadaro ndichava kwavari senzvimbo tsvene duku munyika dzavachazosvikamo. Naizvozvo uti, Zvanzi naIshe Jehovha; Zvirokwazvo ndichakuunganidzai kubva pakati pamarudzi avanhu, nokukuunganidzai pamwe chete kubva kunyika dzamakaparadzirwamo, uye ndichakupai nyika yaIsraeri. Uye vachasvikako, vakabvisa ipapo zvinhu zvayo zvose zvinonyangadza nezvinonyangadza zvayo zvose. Uye ndichavapa mwoyo mumwe, uye ndichaisa mweya mutsva mukati menyu; uye ndichabvisa mwoyo webwe panyama yavo, ndigovapa mwoyo wenyama. Ezekieri 11:14–19.

Pane zvakawanda zvinofanira kutaurwa pamusoro pokuunganidzwa kwezana namakumi mana nezvina zvuru maererano noku“pararira,” asi tinofanira kutanga taunganidza pamwechete kufungisisa pamusoro pechisimbiso chaArfa naOmega mundima idzi pfumbamwe dzatiri kufunga nezvadzo.

Mubhuku raGenesisi dzokupedzisira nhatu munomiriririrwa mapoka maviri. Rimwe boka revapanduki nerimwe boka revakachenjera. Mapoka ose ari maviri anonzwa inzwi rinoti, iyi ndiyo nzira, fambai mairi; asi rimwe boka rakaramba kuteerera kurira kwehwamanda nokufamba munzira dzekare. Boka revapanduki muna Genesisi makumi mana nesere kusvika makumi mashanu rinomiriririrwa norudzi rwegumi netatu.

Ekuqaleni kuka-Israyeli wasendulo kwakunezizwe eziyishumi nantathu, futhi ekuqaleni kuka-Israyeli wanamuhla kwakukhona abafundi abayishumi nantathu. Lowo mfundi ohlukaniswe kwabanye abafundi abayishumi nambili, (njengoba u-Efrayimi wayehlukanisiwe kwezinye izizwe) bobabili bayizimpawu zokuhlubuka. USister White ubiza ngokuqondile uJudasi ngokuthi uyintombi eyisiwula.

> “Pakati pa ngano pakhala pali, ndipo nthawi zonse padzakhalapo, namsongole; anamwali opusa limodzi ndi anzeru; amene alibe mafuta m’zotengera zawo pamodzi ndi nyali zawo. Mu mpingo umene Khristu anakhazikitsa pa dziko lapansi munali Yudasi wokonda chuma, ndipo m’gawo lililonse la mbiri yake mudzakhalanso Ayudasi mu mpingo.” Signs of the Times, October 23, 1879.

Yuda Iskariyota aive mhandara benzi; aive sora, uye kana aive mhandara benzi, saka aivewo muRaodhikiya.

> “Sthiti ya Kkanisa linalowakilishwa na wanawali wapumbavu, pia linanenedwa kuwa ni hali ya Laodikia.” Review and Herald, Agosti 19, 1890.

Vanakomana vaviri vaJosefa vakagamuchirawo ropafadzo kubva kuna Jakove muchitsauko chemakumi mana nesere cheGenesisi, uye kubva panguva iyoyo zvichienda mberi vakazotaurwa sa“hafu dzamarudzi.” Kunyange vaiva hafu dzamarudzi kana kwete, vaingova marudzi zvakadaro. Judhasi Iskariyoti akatsiviwa naMatiasi kuti azadze nzvimbo yechigumi nembiri yaimbobatwa naJudhasi Iskariyoti. Judhasi akanga ari mudzidzi, uye mupfungwa iyi—pakanga pane vadzidzi gumi nevatatu pakuguma kwaIsraeri yekare, sezvakanga pane marudzi gumi nevatatu pakutanga.

Mwanakomana waJosefa, Efuremu (rudzi rwegumi netatu), akava chiratidzo chekupanduka apo marudzi gumi okumusoro akatsigira Jerobhoamu, akaparadzanisa umambo kuva marudzi gumi okumusoro nemarudzi maviri okumaodzanyemba. Sei ndichizivisa Efuremu mwanakomana waJosefa sechiratidzo chekupanduka panzvimbo yomukoma wake Manase? Kupanduka kunobatanidzwa naEfuremu kunotanga muchitsauko chemakumi mana nesere, Jakobo asati aropafadza vanakomana vake gumi navaviri. Muchitsauko chemakumi mana nesere, Jakobo anotanga kuropafadza vanakomana vaJosefa vaviri. Nemhaka yokuti Manase ndiye dangwe, Josefa anotarisira kuti ropafadzo yokutanga yavanakomana vake inofanira kuiswa pamusoro paManase, uye Josefa anopandukira kusarudza kwaJakobo Efuremu.

Kutanga kwaEfraimu somumiriri wevakasarudzwa vaMwari kune uchapupu hwokupandukira, uye kuguma kwaEfraimu ndiko kupararira kwe“nguva dzinomwe” kwaRevhitiko 26 kubva muna 723 BC kusvikira muna 1798. Muna 723 BC marudzi gumi okumusoro, ushe hwaEfraimu, (hunozivikanwawo saIsraeri) akagamuchira ronda rinouraya soumambo hwechiporofita cheBhaibheri. Ronda iro rinouraya rakatanga chiporofita chenguva chakaguma nesimba rapapa pamwe noushe hwaro richigamuchirawo ronda rinouraya muna 1798. Ronda rinouraya resimba rapapa muna 1798 rinofananidzira kuwa kokupedzisira kweBhabhironi apo mambo wokumusoro “achasvika kumugumo wake pasina anomubatsira” muna Danieri 11:45. Kupanduka nokuwa kweBhabhironi mumazuva okupedzisira zvakafananidzirwa nokupanduka nokuwa kwesimba rapapa muna 1798, izvowo zvakafananidzirwa nokupanduka nokuwa kweushe hwaEfraimu (Israeri) muna 723 BC, izvo zvakafananidzirwawo nokupanduka kwaJosefa kukurudziro youporofita yababa vake sezvinoratidzwa panoperera Genesi.

Uasi wa Efraimu anaowakilisha kama ishara ulianza kwa uasi wa baba yake (Yusufu) dhidi ya baba yake mwenyewe (Yakobo). Hatimaye unaongoza kwenye uasi wa makabila kumi ya kaskazini, ambao huleta “kutawanywa kunakowakilishwa” kama “mara saba” katika Mambo ya Walawi ishirini na sita. Kipindi cha wakati ambacho ufalme wa kaskazini ulitawanywa kimegawanywa katika vipindi viwili. Kimoja kikiishia katika mwaka wa 538, na kipindi kinachofuata kikiishia katika 1798, na vyote vikielekeza kwenye ujumbe unaofunuliwa muda mfupi kabla ya kufungwa kwa muda wa rehema katika kitabu cha Ufunuo. Ujumbe huo unatambulisha anguko la mwisho la Babeli. Katika kila alama ya njiani ya historia ya unabii ya Efraimu, uasi huonekana wazi. Vivyo hivyo na uasi wa mwanafunzi wa kumi na tatu, Yuda Iskariote. Hawa ni mashahidi wawili wanaotambulisha namba kumi na tatu kama ishara ya uasi.

Lakini hakuna mojawapo ya kweli hizi takatifu inayoweza kutambuliwa ikiwa mtu hasimami juu ya misingi ya Uadventista iliyojengwa juu ya kweli ya kwanza ambayo Miller aligundua na kweli ya kwanza iliyoachwa na Uadventista.

Kuguma kwa Itanguriro kwumvikana neza n’iyo mirongo yose twagiye dusuzuma. Mu ncamake:

Pakutanga Utatu hwekudenga hwaBaba, Mwanakomana naMweya Mutsvene hwakapupurira kusikwa kwematenga nenyika kwakaitwa noMwanakomana, anovawo Shoko. Shoko rakava nzira yokutaurirana kubva kuna Baba richienda kuvanhu, uye Shoko ndiro bedzi nzira yokuti vanhu vataurirane naBaba. Shoko raBaba rakapiwa noMwanakomana kumutumwa Gabhurieri, uyo akatsiva Rusifa (mutakuri wechiedza) mushure mokupanduka kwaRusifa kudenga. Gabhurieri anogamuchira chiedza, kana kuti shoko, obva aripa kumuprofita, iye ari chisikwa chitsvene chakagadzwa kuti chipfuudze shoko rinobva kuna Baba richienda kumhuri yakasikwa yakawa. Shoko rinopiwa kumuprofita rinonyorwa pasi, robva raendeswa kuvanhu. Padanho rimwe nerimwe romukufambiswa kweshoko, shoko iri itsvene; uye nechikonzero ichi vaporofita, avo vari vanhu vakawa, vanofanira kuva vatsvene. Panguva iyo shoko dzvene rinoiswa mumaoko orudzi rwomunhu rwakawa, vanhu vane mukana wokubata shoko dzvene nemaoko asina kunatswa. Naizvozvo, chiedza cheshoko dzvene chinobereka zvose chiedza nerima. Kana shoko ragamuchirwa navari mumhuri yomunhu akawa, rinenge riine simba rimwe chetero rokusika rakasika zvinhu zvose, iro riri simba rinoruramisa munhu iyeye. Kutanga kwenzira yokufambiswa kweshoko kunoratidza kuguma kwenzira yokufambiswa kweshoko. Naizvozvo, kana shoko rikanzwiwa, rikaverengwa uye rikachengetwa, shoko rinosikazve vanhu vakawa kuti vave mumufananidzo woMwanakomana.

> O amehilwe ngulowo ofundayo, nalabo abezwa amazwi alesi siphrofetho, bagcine lokho okulotshwe kuso; ngokuba isikhathi siseduze. IsAmbulo 1:3.

යෝහන් විසින් පරීක්ෂණ විනිශ්චයේ “අන්තිම දවස්” තුළ පිහිටි, තමන් පසුපසින් ඇති හඬක් අසා, අතීතයට නායකත්වය දෙන පණිවිඩය ලබන පිණිස හැරී බලන, වැටීගිය මනුෂ්‍යත්වය නිරූපණය කරයි. එම පණිවිඩය පිළිගෙන, එය තම ජීවිතයේ කොටසක් පමණක් නොව, ඔවුන්ගේ සම්පූර්ණ ජීවිතයම කරගන්නා අය, එතැනමත් එසැණින්මත් ධර්මිෂ්ඨ කරනු ලැබෙති. ධර්මිෂ්ඨ කරනු ලැබීම යනු ශුද්ධ කරනු ලැබීමය. පියාණන්වහන්සේගෙන් එවා ඇති පණිවිඩය කියවා අසා සිටින අය, එම පණිවිඩය පිළිගෙන ශුද්ධ කරනු ලැබූ විට, එය සිදුවන්නේ එම පණිවිඩය තුළ ඇති මැවීමේ බලය කරණකොටගෙනය. මනුෂ්‍යයන් ආබ්‍රහම් මෙන් විශ්වාස කරන කල, එම මැවීමේ බලය මනුෂ්‍යයන් ධර්මිෂ්ඨ කරනු ලබන කාර්යය ඉටු කරයි. තමන් පසුපසින් ඇති හඬට හැරී සවන් දෙන ලෙස, එමෙන්ම පදනම් සත්‍යයන් වන පැරණි මාවත් කරා ගෙන යන ලෙස, පණිවිඩය ඔවුන්ට උපදෙස් දෙයි. එම පණිවිඩය ඔවුන්ව සියලු සත්‍යය තුළට මඟ පෙන්වයි; ඔවුන් පැරණි මාවත්හි ගමන් කරන විට, ඔවුන් ගමන් කරන්නේ ධර්මිෂ්ඨ කරනු ලැබූවන්ගේ මාර්ගයෙහිය.

> Asi nzira yavakarurama yakaita sechiedza chinopenya, chinoramba chichiwedzera kupenya kusvikira pazuva rakakwana. Nzira yavakaipa yakaita serima; havazivi chavanogumburwa

> nacho. Mwanakomana wangu, teerera mashoko angu; rerekera nzeve yako kumashoko angu. Ngaarege kubva pameso ako; achengete mukati memwoyo wako. Nokuti iupenyu kuna vanowawana, uye utano kunyama yavo yose. Chengeta mwoyo wako nokushingaira kwose; nokuti mauri munobva zvitubu zvoupenyu. Bvisa kwauri muromo wakatsauka, nemiromo yakaipa uiise kure newe. Meso ako ngaatarise mberi chaiko, namafungiro ameso ako ngaatarise zvakananga pamberi pako. Nyatsofungisisa nzira yetsoka dzako, uye nzira dzako dzose ngadzisimbiswe. Usatsaukira kurudyi kana kuruboshwe; bvisa rutsoka rwako pane zvakaipa. Zvirevo 4:18–27.

Avo vanoruramiswa neshoko rinoparidzwa vanofamba munzira inomirira chiedza chinoramba chichiwedzera; asi chiedza ichocho ndicho chinoitawo kuti nzira yavakaipa irambe ichisviba zvakanyanya. Chiedza chinopatsanurwa nerima. Simba rokusika rakarayira pakutanga kuti kuve nechiedza rinoburitsa pamagumo pavanhu mhedzisiro imwe cheteyo yakaitwa nechiedza pakutanga. Boka rinoramba kunzwa izwi rinobva shure, nokudaro richisarudza kufamba munzira yakasvibiridzwa, “rinogumburwa” paShoko rake, nokuti rinogumburwa padombo renheyo, dombo rekare rakaedzwa. Izwi ndiro Arfa naOmega, uye kana vanoruramiswa vanzwa mashoko iwayo vakatsaurira mwoyo yavo kumashoko iwayo, vanoachengeta pakati pemwoyo yavo, nokuti Arfa naOmega anoshandura mwoyo yavo kuvadzibaba, (zvakapfuura) uye mwoyo yavadzibaba inonongedzera kumagumo.

> Indlela yabalungileyo ithe tye; wena, wena ulunge ngokugqibeleleyo, uyilinganisa indlela yobalungileyo. Ewe, endleleni yemigwebo yakho, Yehova, sikulindele; umnqweno womphefumlo wethu usegameni lakho nasekukhunjulweni kwakho. Ngomphefumlo wam ndikunqwenele ebusuku; ewe, ngomoya wam ongaphakathi kum ndiya kukufuna kwasekuseni; kuba xa imigwebo yakho isemhlabeni, abemi behlabathi baya kufunda ubulungisa. Isaya 26:7–9.

Mwari anoyera, kana kuti anotonga, avo vanofamba munzira yevakarurama, uye anoita izvozvo mu“mazuva okupedzisira” apo kutonga Kwake kuri munyika. Vakarurama ndivo vakamirira Ishe mukuzadzika kwenguva yokunonoka iri mumufananidzo wemhandara gumi. Chishuwo chaavo vanofamba munzira yoruzivo runoramba ruchiwedzera, ndicho chokuwana kunzwisisa kukuru-kuru kwezita raMwari, hunhu Hwake. Avo vakamirira Ishe wavo ndivo vanozivisa shoko rokuyambira rokupedzisira, nokuti ndivo vanozivisa Kuchema kwapausiku, uko zvechokwadi kuri shoko rokutanga romukati reZvakazarurwa gumi nesere, rinoteverwa neshoko rechipiri, rokunze.

> Zvino shure kwezvinhu izvi ndakaona umwe mutumwa achiburuka kudenga, ane simba guru; uye nyika yakavhenekerwa nokubwinya kwake. Akadanidzira nesimba nenzwi guru, achiti: Bhabhironi guru rawa, rawa, uye rava nzvimbo yokugara madhimoni, nenhare yomweya yose yakasviba, uye dendere reshiri dzose dzisina kuchena nedzinovengwa. Nokuti ndudzi dzose dzakanwa waini yehasha dzoufeve hwaro, namadzimambo enyika akaita ufeve naro, navatengesi venyika vakapfuma kwazvo nokuwanda kwoupenyu hwaro hwokuzvifadza. Zvino ndakanzwa rimwe inzwi richibva kudenga, richiti: Budai mariri, vanhu vangu, kuti murege kuva vagovani vezvivi zvaro, uye kuti murege kugamuchira matambudziko aro.

Zvakazarurwa 18:1–4.

Ngelekhulu ya Chivumbulutso 18 yikati yatsika pa Septembara 11, 2001, mpingo wa Seventh-day Adventist wakakana kuitana kwake kwaumaliro kuti uwelere ku misewu yakale. Pamenepo unaleka kukhala nyanga ya Chiprotestanti chenicheni mu United States. Pa nthawiyo panayamba njira ya kuyesedwa kwa iwo amene anasankha kutenga uthenga wa liwu lamphamvu limenelo ndi kuwudya, monga momwe zinayimiridwira ndi Yohane pamene ngelekhulu ya Chivumbulutso 10 inatsika pa chiyambi cha Adventism pa Ogasiti 11, 1840. Mtundu wauzimu umene unali utatenga chofunda cha Chiprotestanti chenicheni pamene uthenga wa ngelekhulu woyamba unakanidwa, kenaka unatsata mapazi a Chiprotestanti chopanduka pa chiyambi cha Adventism.

Nyanga yechokwadi yechiPurotesitendi yakazopiwa kuna avo vakagamuchira shoko raiva mubhuku duku raiva muruoko rwengirozi muna Zvakazarurwa gumi. Muedzo wakaitika pakutanga kweAdventism kubva muna 1840 kusvikira muna 1844 unomiririra muedzo pakuguma kweAdventism kubva musi wa11 Gunyana 2001 kusvikira pamutemo weSvondo muUnited States. Mukati menhoroondo yokutanga ya1840 kusvika 1844, uye nomuedzo wakatanga musi wa11 Gunyana 2001, panocherechedzwa shanduko yenguva yokugoverwa kwengoni ichibva kuboka rapakutanga ravatendi raiva rakabata jasi rechiPurotesitendi, ichienda kuboka idzva ravatendi rinotora jasi rechiPurotesitendi chechokwadi.

Chakanyanya kukosha pakufunga kwedu pamusoro penzira yevakaruramiswa ndechokuti mukati menhoroondo iyoyo mune kuora mwoyo kunoratidza kutanga kwenguva yokumirira. Vakatendeka vanomirira Ishe wavo munguva iyoyo, iyo inopera nokusunungurwa kwechisimbiso pashoko reKuchema Kwousiku Hwepakati. Muitiro iwoyo wokuedzwa pakutanga kweAdventism wakaguma apo shoko reKuchema Kwousiku Hwepakati rakasvika pakupera musi wa22 Gumiguru 1844. Muitiro wokuedzwa pakuguma unopera kune avo vanomiririrwa naJohane pamutemo weSvondo muUnited States. Shoko reKuchema Kwousiku Hwepakati pakuguma richaguma sezvarakangoitawo pakutanga, uye pakutanga kweAdventism shoko reKuchema Kwousiku Hwepakati rakasunungurwa chisimbiso charo zvisati zvaitika kupera kwemuitiro wokuedzwa. Shoko reKuchema Kwousiku Hwepakati pakutanga zvino rava kusunungurwa chisimbiso charo pakuguma.

Virgiliyo xariifta ah ee la xaqsiiyey waxay Axdiga la galaan Ilaah marka virgiliyada nacasyada ah ee sharka leh ay galaan axdiga dhimashada.

> Kwaavo waakati, Ichi ndicho kuzorora kwamungapa vaneta zororo; uye ichi ndicho chinozorodza; asi havana kuda kunzwa. Asi shoko raJehovha rakava kwavari murayiro pamusoro pomurayiro, murayiro pamusoro pomurayiro; mutsetse pamusoro pomutsetse, mutsetse pamusoro pomutsetse; pano zvishoma, napapo zvishoma; kuti vaende, vagowira shure, vapwanywe, vateywe, uye vabatwe. Naizvozvo inzwai shoko raJehovha, imi vanhu vanozvidza, munotonga vanhu ava vari muJerusarema. Nokuti makati, Takaita sungano norufu, uye neSheori takawirirana; kana shamhu inofashukira ikapfuura, haingasviki kwatiri; nokuti takaita nhema utiziro hwedu, uye takazvivanza pasi penhema: Naizvozvo zvanzi

> naIshe Jehovha, Tarirai, ndinoisa muZiyoni dombo rehwaro, dombo rakaedzwa, ibwe rinokosha repakona, hwaro hwakasimba; uyo anotenda haangakurumidzi. Isaya 28:12–16.

Vakaruramiswa vanotora shoko dzvene reKudanidzira kwePakati pousiku kuenda kuchechi, uye shure kwaizvozvo vanoparidza shoko renzwi rechipiri sezvavanodana vanhu vose kuti vabude muBhabhironi.

> “Zvino mubasa rokupedzisira rokuyambira nyika, kuchechi kunoitwa kudanwa kuviri kwakajeka uye kwakasiyana. Shoko romutumwa wechipiri nderokuti, ‘Bhabhironi rawira, rawira, guta guru iro, nokuti rakamwisa ndudzi dzose waini yehasha dzoufeve hwaro.’ Uye mukuchema kukuru kweshoko romutumwa wechitatu kunonzwika inzwi richibva kudenga richiti, ‘Budai mariri, imi vanhu vangu, kuti murege kugovana muzvivi zvaro, uye kuti murege kugamuchira pamatambudziko aro. Nokuti zvivi zvaro zvasvika kudenga, uye Mwari warangarira zvakaipa zvaro.’” Review and Herald, December 6, 1892.

Avo vanobuda muBhabhironi vakabatana navaya vanofamba munzira yavakarurama vanogamuchirwa mudanga kubudikidza nemvura yerubhabhatidzo inomiriririrwa nezita revatatu vokudenga. Vakaruramiswa, kungava avo vari kunzwa zvino shoko rakaunzwa kuna Johane paPatimosi, kana avo vanozodanwa kubva muBhabhironi pashure, vose vanoruramiswa nokugamuchira Mweya Mutsvene. Kubatanidzwa uku kwoumwari hwaMweya Mutsvene nouvanhu hwomunhu kwakaitwa, sezvakaratidzwa somuenzaniso apo Kristu akazvitorera hunhu hwavanhu. Vane chiuru chine zana namakumi mana nezvina vakamiriririrwa nezvapupu zviviri, vanakomana gumi navaviri vaJakobho navadzidzi gumi navaviri. Vakaipa vanomiriririrwa norudzi rwegumi nantatu nomudzidzi wegumi nantatu. Ose ari maviri “gumi nantatu” mumufananidzo upi noupi akadanirwa kuva vaprista kuna Mwari, uye avo vanoramba kudanwa ikoko vanomiriririrwa naEsau, asi munun’una wake Jakobho anomiriririra avo vanogamuchira kudanwa. Esau naJakobho vose vari vaviri vanomiriririra vaAdventisti veSeventh-day Laodikia pakuguma kwenyika. Rimwe boka rinogamuchira shoko dzvene rinoparidzirwa kubudikidza nezvinyorwa zvomuporofita uye rinoshandurwa kuva Israeri, asi Esau unoramba akachengeta zita rake.

물론 이 알파와 오메가의 아홉 행 안에는 훨씬 더 많은 내용이 담겨 있다. 이는 하나님의 말씀 안에 있는 시작과 끝에 대한 단지 간략한 요약이었을 뿐이다.

Mitsetse mipfumbamwe yenhoroondo, inomiriririra nhoroondo dzechiporofita kubva pakusika kusvikira paKuuya kweChipiri. Yese mitsetse mipfumbamwe iyi yechiporofita yokutanga nokuguma yakabatana zvakananga nendima nhatu dzokutanga dzaZvakazarurwa chitsauko chokutanga. Ndima nhatu idzodzo dzinoratidza kuti Zvakazarurwa zvaJesu Kristu, izvo zvinosunungurwa chisimbiso nguva pfupi musuwo wenyasha usati wavharwa, kuratidzwa kwesimba rokusika raMwari. Isimba ripi rimwe ringavaka uchapupu hwakadai hwakaoma, hwakarukwa pamwe chete, kubva kuzvapupu zvakasiyana-siyana, zvakapa uchapupu hwazvo kubva panguva yaMosesi kusvikira panguva yaJohani Muzaruri?

Bvisa shangu dzako, nokuti pano panyika tsvene.